

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum
8 maart 2018

Onderwerp
Aanpassingswet
studiefinanciering BES

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/MR/bs/
ATR0158/2018-U026

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 30 januari 2018 is het voorstel voor wijziging van de Aanpassingswet studiefinanciering BES voor advisering voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR).

Op 20 december 2016 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Aanpassingswet studiefinanciering BES. Een onderdeel hiervan is het zogenoemde "studentenreisproduct", waarvan studenten gebruik kunnen maken tijdens hun studie. Wanneer hun recht hierop vervalt, moeten zij dit product zelf stopzetten, anders wordt een boete opgelegd. Om het forse aantal boetes te verlagen, is in het huidige wetsvoorstel al opgenomen dat een OV-boete alleen wordt opgelegd als er daadwerkelijk met het studentenreisproduct is gereisd, nadat het recht daarop is verlopen. Met de onderhavige novelle wordt de wettelijke grondslag geregeld voor de gegevensuitwisseling, om te kunnen beoordelen of er wel/niet met het studentenreisproduct is gereisd. Met deze novelle wordt ook vastgelegd dat de termijn waarin een reisproduct bijtijds kan worden stopgezet, wordt verlengd van vijf werkdagen naar tien kalenderdagen. De inwerkingtreding van de novelle is per 1 januari 2019 voorzien.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

1. Nut en noodzaak

Het college constateert dat nut en noodzaak van de maatregelen duidelijk zijn gemaakt. Het is daarbij positief dat er jaarlijks een onafhankelijke audit wordt uitgevoerd om de effecten te kunnen beoordelen.

2. Minder belastende alternatieven

Het college constateert dat niet is gekozen voor het minst belastende alternatief: het automatisch stopzetten van alle studentenreisproducten, zodra het recht daarop is geëindigd. Met het “Rapport mogelijkheden stopzetten studentenreisproduct” dat op 21 december 2017 is aangeboden aan de Tweede Kamer, is deze keuze onderbouwd. Het is positief dat de blacklist waar en wanneer mogelijk wordt gebruikt om het studentenreisproduct zoveel mogelijk automatisch stop te zetten. Dat geldt ook voor het alleen opleggen van een boete als er daadwerkelijk met het studentenreisproduct is gereisd.

Bij aanpassing van de uitvoeringsprocessen zijn diverse partijen betrokken: DUO, Translink en de Regisseur Studenten Reisrecht (RSR). In het rapport en de toelichting is aangegeven dat het op de lange(re) termijn mogelijk zal zijn alle studentenreisproducten automatisch stop te zetten. Het college adviseert ook in te zetten op een minder belastende oplossing op de korte termijn.

Die oplossing is, mogelijk, om de gegevensbeheerders binnen het OV (bijvoorbeeld Translink) het studentenreisproduct direct stop te laten zetten op basis van gegevens die door DUO of de onderwijsinstellingen zelf worden verstrekt, zonder dat de student daarvoor actie hoeft te ondernemen.

2.1 Het college adviseert te onderzoeken of het mogelijk is dat één van de gegevensbeheerders binnen het OV, op basis van gegevens van DUO of de onderwijsinstellingen, het studentenreisproduct direct stop kan zetten, zonder tussenkomst van de student.

3. Werkbaarheid

Het college constateert dat veel aandacht is besteed aan de werkbaarheid van de maatregelen. Het is positief dat gekozen is voor een mix van maatregelen om het aantal boetes terug te dringen. Studenten blijven volgens de wet de verantwoordelijkheid houden het studentenreisproduct zelf stop te zetten. Een adequate gegevensverwerking en heldere communicatie zijn daarom onverminderd belangrijk om boetes te voorkomen.

4. Gevolgen regeldruk

De gevolgen voor de regeldruk zijn onderbouwd en berekend, de paragraaf is echter niet volledig. Er is in uren – en niet in euro's – in beeld gebracht wat de aanpassing van de uitvoeringsprocessen vergt van Translink en RSR.

Uit uw brief van 21 december 2017 aan de Tweede Kamer blijkt dat met de vervoersbedrijven is afgesproken bij nog te selecteren onderwijsinstellingen ophaalautomaten te plaatsen, om de drempel voor (oud)-studenten om hun studentenreisproduct stop te zetten zo laag mogelijk te maken. De verwachte kosten voor de vervoersbedrijven zijn echter niet berekend.

4.1 Het college adviseert om de gevolgen voor de regeldruk te berekenen in euro's, volgens de geëigende methodiek hiervoor van de Rijksoverheid. Het adviseert om daarbij ook te berekenen wat de verwachte kosten zijn voor de vervoersbedrijven om ophaalautomaten te plaatsen bij geselecteerde onderwijsinstellingen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Het voorstel indienen, nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris